Kristigs Wehstnesis.

Populari sinisks-garigs mehneschraksts.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Schagares eelâ 11. (Митава, Жагорская 11. Mitau, Courland, Russia).
Maksâ ar peesuhtischanu pa gadu 1 rubli. — Sludinajumi sihku rakstu rindina maksâ 10 k.

Nr. 5. Maijâ 1912. 7. gada gahjums.

„Nu tik laukâ un meschâ, kur pawasars mahj!
Preeksch brihwas kruhts un gara tur Deews mums galdu klahj!"

Pamoschanâs un swehtischanâs.

Apzerejumi par kristigumu — pamoschanâs un swehtischanâs
Nodalas redaktors: W. Fetlers.
Wisus rakstus preeksch schis nodalas luhdsam peesuhtit us adresi:
В. А. Фетлеру, „Домъ Евангелія", 24 лин., 11, С.-Петербургъ

Jesus Kristus, tas mironu usmodinatajs.

Jahna, 11, 14—45.

W Fetlera runa swehtischanâs sapulzês, Jelgawâ, 25. februarî 1912 g.

Manas runas tehma schowakar ir: Jesus Kristus, tas mironu usmodinatajs. Eeksch schi teikuma ir apslehpti brihnischki dimanti; spehka ahderes nopeetnai kristigai-dsihwei. Man rahdas, ka tizigee par dauds mas pasihst Jesu kâ mironu usmodinataju. Mums wajag buht Jesus draugeem, staigat ar Winu kâ ar draugu. Enoks staigaja ar Deewu. Ari mums wajag staigat ar Deewu. Eemesls, kapehz mehs nestaigajam ar Deewu draudsibâ, ir tas, ka mehs Winu pardauds mas pasihstam. Mehs ejam un skrejam pa pasaules kalneem un lejam un sawas azis nepazelam us Debesim — us To, kas radijis pasauli, kas radijis un ustur ari tewi, mans draugs. Kad es schoriht staigaju pa kahdu Jelgawas weentuku weetu un domaju par Deewu, tad us reis man nahza prahtâ pazelt sawas azis pret Debesim. Es luhkojos tahlu, tahlu besgaligâ debesswelwê, tahlu, tahlu, kur mahkonischi lidoja weens aif otra — tas bija brihnischkigs skats! Man tâ bija, itin kâ es stahwetu warenâ Deewa preekschâ un Winsch sazitu: „Lai top!" Kahds Anglu dsejneeks sawâ raschojamâ tehlo sekoschas ainas. Weens zilweks iseet meschâ pastaigatees. Ik us katra soka winsch sastop Deewa godibu. Tur pukite, tik skaista un brihnischka — tas ir Deewa rokas darbs. Tur putninsch, sawâ maigâ akordâ, tas slawê sawu raditaju. Ihsta Paradise. Zilweks semojas un peeluhds sawu raditaju. Tai paschâ laikâ ari otrs zilweks pastaigajâs pa to paschu meschu, bet preeksch wina tur naw nekas. Wisu winsch usnem weenaldsigi. Weenu, ko winsch atsihst, ir — mellenes. Daudsi no muhsu laudim eeksch Deewa brihnumeem reds tikai mellenes. Tikai to wini godâ, no ka atkarajas winu personigs labums. Bet lai nahk praweeschi, tee lauwas, par ko mehs lasam wezos stahstos — lai nahk tee Enoki, kas ar Deewu staigaja. Lai nahk tas Elijs, kas ar ugunsrateem us Debesim brauza. Tee Deewa wihri — waj tee ari Deewa brihnumos redseja tikai mellenes? Zilweks, atminees, ka tu esi it kâ sahle, kas schodeen seed un riht nokalst. Gatawojees us sawu pehdejo brihdi, domâ par muhschibu. Zik tas buhtu jauki, ja engeli mani aisnestu us Debesim, „kur naw wairs behdiga, naw truhkumzeeteja . . ." Es skatijos plaschâ debesswelwê un eedomajos sawu maswehrtibu, pihschlu radijums un neezigs puteklitis, pret Deewa warenibu un majestati! Un tomehr Winsch par mani gahdâ un ari par tewi! Un kur beidsas schis pasaules uniwersums, tur sahkas Deews. Leez sawu roku Deewa rokâ, jo kur taws padoms beigsees, tur Deewa padoms eesahksees, kur

*) Runa naw stenografeta, bet gan, to klausotees, usrakstita. Tadehl war buht, ka daschs kas zitadi usrakstits, ne kâ runats, un W. Fetleram truhka laika, to ruhpigi pahrlasit

tawa gudriba beidſas, tur Deewa gudriba eeſahkas. Kur tawi zilwezigee ſpehki iſſihkſ, tur Wina ſpehks parahdiſees. „Kad es eſmu neſpehzigs, tad es eſmu ſpehzigs,“ ſaka Pahwils. Winſch ſaprata Deewu, kahds Winſch ir. Mums ir no leela ſwara ſapraſt Deeewu tahdu, kahds Winſch ir. Daba mums mahza ſapraſt Deewa wisſpehzibu. Tur, kur muhſu azu ſkateens iſbeidſas, tur tahłu tahłu, tur Deewa uniwerſums eeſahkas. „Waj Deewa atſihſchanu augſtâs ſkolâs No filoſofeem ween war mahziteeſ? Ne, wina katram brihwi ſolas, Kas apkahrt ſewim grib tik ſkatitees. . .“ Deews newar ſtrahdat pee zilweka, kam paſcham ſawa bagatiba. Kur zilweka bagatiba beidſas, tur Deewa ſahkas. Deews neſtrahdâ pee gudreem zilwekeem, pee teem, kas ſawâs azîs gudri, Deews nedod Sawu ſpehku łaudim, kas paſchi leekas deeſgan ſtipri. Kur ir zilweku ſpehks, tur Deewa ſpehks naw. Schìs ir leetas, kas mums jaeewehro. Jeſus pee Lazarus kapa pazehla azis uſ Debeſim un Deews winu pagodinaja. Deews parahdija ſawu ſpehku un iſſauza Lazaru iſ kapa. Mehs peeluhdſam to Deewu, kas no neiſtaiſita un tukſcha ſpehja radit ſkaiſtu Paradiſi, kas ſpehja uſmodinat no mironeem Lazaru, kas jau wairak deenas bija kapâ gulejis. Mehs peeluhdſam to Deewu, kas no łauna un ſamaitata zilweka ſpehj radit ſawa gihmja un lihdſibas radijumâ. Kad Jeſus ſtahweja pee kapa, tad tur wiſas zilweku gudribas bija beiguſchâs. Marta ſaka: „Winſch jau 4 deenas gulejis.“ Zilweka ſpehks tur bija miris. Jeſus ſaka: „Nahz ahrâ!“ Zilweku mihleſtiba tikai ſpehja raudat. Jeſus raudaja un palihdſeja. Scho ſtahſtu ir paraſts leetot preekſch netizigeem. Bet Lazarus tak bija reiſ dſihws un tad nomira un tad tika uſmodinats. Jeſus Kriſtus, tas mironu uſmodinatajs. Nerunaſchu par draudſem un beedribam, bet par perſonam. Tu, kas ſauzees Deewa behrns un kas nes kriſtigâ wahrdu, eekſch ka parahdas tawa dſihwiba? Waj tu eſi ar Jeſu uſmodinats? Ja, tahda ir kriſtigo dſihwe, kas neparahdas augłos, tad tu eſi miris. Tu eſi nomiris preekſch garigas dſihwes.

Ja tu eſi tai ſliktakâ gara ſtahwoklî un tawas zeribas uguntinſch taiſas iſdſiſt, tad Jeſus tewi ſpehj dſeedinat — tewi no jauna uſmodinat — no jauna meſt uguni tawâs kruhtîs.

Waj tu eſi weentulis, Jeſus ir taws draugs. Waj tew naw ſpehka — Jeſus „eekſch wahjeem warens parahdâs.“ Waj tu eſi nabags — Jeſus tewi war bagatu darit. Tu gan dſihwo, bet tu eſi miris — te ir tas leelais noſlehpums. Jeſus ir mironu uſmodinatajs. Kas ir nomiris ſatikſmei ar Jeſu? Daudſ łaudis guł ne tikai 4 deenas, bet gadeem ſchai beſbehdigâ grehku ſnaudâ. Łaudis gandrihſ wiſâ paſaulê ſauzas par tizigeem, bet maſ wahrdu ir paſaulê, kas dſihwo perſonigâ ſatikſmê ar Deewu. Juhs gan daudſ ſtrahdajat, bet maſ luhdſat. Tas noſihmè, ka juhs eſat miruſchi ſatikſmei ar Deewu. Darbs naw luhgſchana, un darbs beſ luhgſchanas ir lahſts. Nahz ahrâ, mans Lazar, nahz ahrâ un dſihwo draudſibâ ar ſawu draugu Jeſu. Winſch raud par tewi, Winſch raud. . . Nahz ahrâ, lai ſirds atſpirgſt, lai baudam meelaſtu un dſihwojam ar Jeſu atjaunotâ dſihwibâ! Warbuht tu eſi nomiris augligai darbibai preekſch Kriſtus? Kad es tewi jautaju, zik dwehſeles tu eſi peewedis Jeſum, jeb tu ne kâ neeſi darijis, lai dwehſeles mantotu, tad tu eſi miris garigai auglibai. Kad es reiſ ſtudentu ſapulzê jautaju kahdai kurſiſtei: „Waj juhs eſat tizigâ,“ wina atbildeja: „Eſmu jau gadus 15 tiziga.“ „Un zik dwehſeles Juhs eſat Jeſum peewedușe?“ Ak, ja tad wina atbildeja: „To es neſinu.“ „Tad Juhs eſat garigai auglibai nomiruſe,“ es ſaziju. Un no ta laika ſchì kurſiſte ir weena no dedſigakâm muhſu ſtudentu ſapûlzês Peterburgâ. Wina ſtahſta ſawâm draudſenem par Jeſu un wed daudſas dwehſeles pee Wina.

Kas par garigu darbu ſmejas un rahda nizinoſchi ar pirkſtu, pee ta Deewa Gars neſtrahdâ. Kas Deewa walſtibas progreſu nizinâ, tas paleek neaugligs. Es preezajos par zitu łauſchu garigâm ſwehtibam, tapehz Deews manu darbu ſwehtì.

Nekrihtat tai grehkâ! Nahz ahrâ, mans mihłais draugs! Jeſus tewi gaida, Jeſus grib tewi darit augligu.

Kad Jeſus aizinaja ſawus mahzekłus, tad wini bija daſchados garigos ſtahwokłos, ar daſchadeem karaktereem, daſchadeem uſſkateem. Tur nahk Matejs ar ſawu ſauſo ſirdi un Pehteris — kulaku zilweks, kas ſawu taiſnibu gribeja arween ar kulaku iſſiſt, Jahnis — ſentinetalais zilweks, Jehkabs godkahrigais un — netizigais Toms. Sawus jaunibas gadus wini pawadija grehkâ, bet kad wini pee Jeſus nahza, Winſch no wineem iſſauza weenu jaunu zilweku un wini ſtrahdaja wezumâ preekſch Wina. Jeſus ir mironu uſmodinatajs. Es neſinu, brahłi un mahſas, kahdâ ſtahwoklî weens otrs eſat. Daſchi nomiruſchi luhgſchanas garam. Deewu peeluhgt noſihmè, ka Deewa Gars eekſch mums luhdſ. Pahwils ſaka: „Mehs neſinam, ko mums buhs luhgt, ka ween zaur to Garu.“ Waj tu peeluhdſ Deewu garâ un pateeſibâ? Ja ne, tad tu eſi nomiris. Lazar, nahz ahrâ! Sahz dſihwot ar Jeſu atjaunotâ dſihwibâ! Muhſu wahrdi, darbi un domas, beſ Swehta Gara nedſihwi. „Rakſtu ſihme nokauj, bet Gars dara dſihwu.“ Lai Deewa Gars runâ uſ muhſu garu, tad muhſu wahrdeem un darbeem buhs zitads ſpehks un dſihwiba. Nahz ahrâ, tu nedſihwais kriſtigais! Nahz pee Jeſus, Winſch ir ſchinî ſapulzê! Winſch mahjo pee wiſeem, kam ſatreekts un ſagrauſts gars! Jeſus ir mironu uſmodinatajs. Brahłi un mahſas, tizigee, lai wehl reiſ no jauna atſkan juhſu ſirdîs ſchis wahrds: „Lazar, nahz ahrâ.“ Es tizu, ka jauna dſihwiba nahks pahr wiſu paſauli — ka miruſchee uzzelſees un dſihwos.

Uſſihmejis Jonatans.

Swehtibas deenas Jelgawâ.

No J. Pukukalna.

(Turpinajums).

Nahkoschâ Fetlera lekzija, pee Finneja peeturotees, bij runa par swehtischanos, pilnigu nodoschanos Jesum un lihdſ ar to uguns kristiba no augſcheenes ar Sw. Gara dahwanu apgehrbschanu un spehku no augſcheenes, Luhk. 24, 49. Ap. Dar. 1, 4—8 u. t. l. w.

Par scho runajot, winsch gaischi un nepahrprotami rahdija, pat beedinaja, lai neeekrihtam maldibâ par Sw. Garu, kas Winsch ir un kâ Wina pilniba ir dabujama. Ir daudſi gadijeeni, kur wairaki, pat nopeetni un daudſ Deewu luhdseji ļaudis — luhgdami pehz Sw. Gara — nedabuja Winu, bet — maldibas garu. Pm. sawâ laikâ Tadaikos Pruhſis Hugenbergs ar wiſu te wina raibo darbibas un mahzibas gaitu, zaur ko daudſi tizigee tika tâ apmahniti, kâ wairaki iſ wineem wehl pehz daudſ gadeem, par Hugenbergi un wina aplamibam runajot, paschi brihnas, ka wini warejuschi buht tik aplami un wina „Ta Kunga tâ ſaka, eekſch tew ir ta wela u. t. t.“ paklausit? — Un daschi iſ wineem wehl pehz 20—25 g. naw weſeli, bet winos ir kaut kas, kas kâ kahda gariga nahwiga gifts palikuſe. Nu, un tad wehlak deeſgan leelu trazi un daudſ poſtu muhſu draudſês darijuschais Auſinsch. Kâ ſinams, winsch tika daudſ un pat gadeem ilgi Deewu luhdſis pehz Sw. Gara, lihdſ beidſot, 1890. g. rudenî, pawehſtija, ka nu winsch dabujis Sw. Gara peepildischanu! Un nu Sw. Gars eſot winam uſdewis un pawehlejis tahdas un tahdas reformas iſweſt.

Par scho runajot, Auſina mahzibas un darbibas wehſturi paſinejs P., lihdſ ar wehl kahdeem ziteem, atſtahſtija, ka Auſina mahzibâ schis un tas bijis ari bihbeligs. Galwenâ kahrtâ: swehtischanâs, labi daudſ par mihleſtibu u. t. t. Tomehr tur ir tik daudſ aplamibu, zilweziga, meeſiga, peem. pats pirmais ſahkums ar kahſam, ar jauna pahra, katra atſewischka, iſ Wentſpiles un Puſes, kahjam, ar wezâm, zaurâm drehbem uſ Pilteni eeschanu, lai tad tur, ne wis Wentſpilî, kâ bij domats, taptu laulati un kâ kahſâs buhtu wiſadu tautibu un tizibu schkiru ubagi. Tahlak — beſ rauga wakarina maiſe, laulaschana newajadſiga, jo ta eſot baufliba, Rom. 7, 1—2. Schi bij wiſpahri Auſina nelaimigâ nodaļa. Tad wehl ka Wentſpils luhgschanas nama aiſſlehgtâs durwis ſinamâ deenâ paschas wehrſchotees walâ, tâ ari zeetuma durwis, kad winsch zeetumâ tikſchot eelikts!

Tad ſlimneeku dſeedinaschana, bet wina neiſdewees mehginajums Puſê. Un tas trakakais, ka winsch, jau eepreekſch paſinotâ ſtundâ, ziteem Sw. Garu doſchot, kur kâ ſinams, diwi ſeeweetes tad ari eekleedſas, ka winâm nu eſot gan! Bet par pahrejeem Auſinsch noteikti paſinoja, ka tee ir netizigi, lai gan wiſi bija 2 deenas gawejuschi un luhguschi. — Tahlak baſnizas un mahzitaji newajadſigi, gar drehbem un winâs eſoſcho lepnibu wiſai daudſ nodarboschanâs, tad wina aplamais atſtahſtijums, ka winsch Sw. Gara pilnibu dabujis, daudſas parahdischanas u. t. t. Par wiſu scho aplamibu runajot un pehz winas zehloneem meklejot, intereſantais, noſihmigais, pamahzoschais un beedinoschais ir tas, kâ Auſinsch no pat jaunibas naw gribejis un winam naw patizis gruhtais praſtais ſemneeka darbs, kadehļ winsch iſgudrojis un wehlak pats tam tizejis, ka winsch tahds peedſimis un no Deewa ſuhtits par mahzitaju! Bet kad nu pahrgalwigee winu par tahdu negribeja atſiht, t. i. wina neſaprotamos un ļoti nogurdinoschos ſpredikus neklauſijas (japeeſihmê, ka winsch runaja ļoti neweiklu, ſareschgitu walodu un kâ pee wina maldu mahzibas weena daļa wainas kriht uſ Wahzu walodas nemahzeschanu, kuru neſapraſdams, winsch kahdâs grahmatâs atrada to, kas tur pateeſibâ nebija). Ari tas waretu buht dascheem par beedinaschanu!

Tâ nu winsch no ļaudim par mahzitaju neatſihts, nehmas luhgt pehz Sw. Gara, jo To dabujuſcham ļaudis buhs peeſpeeſti, winsch domaja, winu par warenu wihru atſiht un wini bareem nahks wina ſpredikus klauſitees! Tâ winsch bij iſteizees kahdam, ar kuru wini bij 2 naktis zauri luhguschi pehz Sw. Gara. Lihdſ ar to P. atſtahſtija par kahdu zitu mihļu zilweku, kas wiſai ſirſnigs buhdams un daudſ Deewa luhgdams, tapa wahjprahtigs, tâ kâ bij jaeeweeto trako namâ! Tomehr pakaļ meklejot, wiſs schi zilweka nelaimes zehlons Auſina neprahtibu zehlonim labi daudſ lihdſigs!

Pehz scha wiſa br. Fetlers dewa ļoti nepahrprotamu aiſrahdijumu, ſargatees no maldu gareem taiſni schinî laikâ, kur daudſ top runats un rakſtits par Waſarswehtku kuſtibu un Sw. Gara kriſtibu, lai mehs par to domadami un pehz tâs kahrodami un pat luhgdami, nenoejam maldibâ, kâ tas pee daudſeem notizis! Mums jaſin, ka Sw. Gars naw tahds, kuru mehs waram dabut ſawâ pahrwaldibâ, lai tad zaur Winu un Wina palihdſibu waretu buht wareni. Tâ domaja Auſinsch, Sihmanis Burwis, Ap. Dar. 8, 18 23. un w. d. z. Turpreti Sw. Gars ir Deews un Wina pilnibas dabuschana ſtahw tuwâ, pat neſarauſtamâ ſakarâ ar pilnigu nodoschanos Jesum, t. i. tikai tad un tahdâ mehrâ, zik un kâ mehs eſam nodewuſchees Jesum, Sw. Gars war muhs neween mahzit, bet pilnigi muhs nemt ſawâ rihzibâ un wadischanâ.

Schis iſſkaidrojums bija neween gaischi ſaprotams, bet tik bihbeligs par Sw. Garu un wina mantoschanu, ka to reti kur grahmatâs, par Sw. Garu un Wina mantoschanu, dabujam laſit. No weenas puſes tas ir brihnischki, tik neiſprotami, ka daudſreiſ tizigee, par Sw. Garu domâ, runâ un pehz Wina luhdſ, bet pa leelakai daļai beſ panahkuma! No otras puſes, tas ir bihbeligâ gaiſmâ, tik weenkahrschi, un ſaprotami, tomehr ne tik weegli panahkams, jo Sw. Gara dabuschana ſtahw pilnigâ ſakarâ ar nodoschanos Jesum, ar 100 prozentem preekſch Wina, ar nomirschanu wiſam wezam, paſauligam

u. t. t. Deews muhs naw warejis ſwehtit, augſtakâ ſtahwoklî pazelt un leelakus, ſwarigakus uſdewumus mums uſtizet, tadehl ka mehs maſumâ nebijam taiſni un uſtizigi! Luhk. 16, 10. Fetlers dewa wairakus, iſ dſihwes nemtus peemehrus, ka mehs daudſreiſ nemahkam un negribam maſôs uſdewumôs buht taiſni, ruhpigi un uſtizigi. Muhſu Kungs ſkaidri ſaka: „Kas wismaſakâ leeta ir netaiſns, tas ari leelakâ ir netaiſns un otradi!“ Ja maſi buhdami meklejam un praſam ſew leelas ehrtibas, kâ gan tad nebuhtu, ja mehs taptu leeli? Tà daudſreiſ, ja tik ween mums ir iſdewiba, mehs zenſchamees eenemt mihkſtakas, ehrtakas weetas, iſwehletees ſkaiſtakas, dahrgakas leetas, atſtahdami ziteem maſak wehrtigâs. Londonâ, kâ ſtudents buhdams, Fetlers eeguwis ſchis Finneja brihniſchkâs ſwehtiſchanâs un pamoſchanâs lekzijas, kuras winu weduſchas pee ta gariguma, kas tam tagad.

Par ſcho runajot, Fetlers aiſrahdija, ka daudſi jauni zilweki ewangelijuma ſludinaſchanu uſſkata par weeglas maiſes un ehrtas, ſmalkas dſihwes pelnas awotu! No tahdâm domam katram loti jaſargas, jo ſchis ir augſts, ſwehts un atbildibas pilns uſdewums. Te ir wajadſigi taiſni, pateeſigi un uſtizigi laudis. Ari mantas ſinâ tizigee ir neuſtizigi. Ar to, kas wineem ir uſtizets, wineem bija jaſaimneeko Deewa walſtibas uſtaiſiſchanâ, iſplatiſchanâ un Winas darbineeku apgahdaſchanâ. Muhſu deenâs, daudſos gadijeenos, tihri waj baidas, kad tik neeeſola par ziteem wairak — kur preekſch wiſa ka zita ir un war iſdabut, tikai, ja gariguma labad ari kautkas jadara, kahdi rubli jaiſdod, tad daudſreiſ, pat daudſi nopeetnee tizigee iſrahdas aplami, ſewi paſemojoſchi, ſmeekligi! Turpreti pateeſibâ, katrâ weenâ gadijumâ mums tatſchu jarihkojas, kâ preekſch muhſu weenmehr klahtbuhdama Kunga, kurſch muhs redſ, ſin un paſihſt, ko mehs waram un ko Winſch no mums gaida un praſa.

Pee ſchi Pukukalns aiſrahda uſ wiſai ſahpigu parahdibu, ka leelakâ dala no muhſu ſludinatajeem ar to maiſiti un kas tur wehl peederas, kâ nebuht iſteek — ar ſchehlumu dſird un ſin, ka tepat Kreewijâ ir Wahzu, Igaunu un Kreewu brahlu ſaeimas, kurâs ſludinatajeem tâ deretu buht un daudſ ko mahzitees, bet kâ lai wini tur teek? Peem. winugad Berlines kongreſs—ſtahwi un raudi, bet tur neteezi! Waj tadehl nebuhtu laiks muhſu atſewiſchkeem mantigeem laudim un wiſeem kopâ domat un gahdat, ka muhſu ſludinataji waretu gan minetâs ſaeimâs un kahdreiſ ari kongreſâ tapt, jo tatſchu wiſs un katrs gadijeens, kur muhſu ſludinataji war dabut ko redſet, dſirdet, ſapraſt un mahzitees, tas tatſchu winus arween wairak un wairak attihſta, ſawam leelam uſdewumam ſagatawo! Galu galâ tas atkal wiſs draudſem un tizigeem wiſpahrigi nahk par labu! Waj tatſchu reiſ ari pee mums nezelſees un nebuhs laudis, kuri ſawu, wineem no Deewa dotu, bet ari uſtizeto mantu neatſtahs wis wiſu, kâ tagad daudſreiſ, pat palaidneem, beſdeewigeem behrneem. Bet mantas atdoſchanâ un teſtamentu taiſiſchanâ ſahks dalas nodot, norakſtit miſiones wajadſibam. Tad mums buhs kaſes, iſ kuram wareſim daudſ ko darit, kas ſem tagadejeem apſtahkleem nemaſ naw domajams!

Tahlak, par ſwehtiſchanos runajot, tika minets un kurſa dalibneekeem rahdits, ka pehz wiſa ta, ko ſche dſirdam un ſaprotam, lai mehs ari pateeſi buhtu ſwehtijuſchees un mahjâs pahrbraukuſchi, leelajâ pulkâ nepaſuſtu un par mums tur neka neſinalu, lihdſ atkal buhtu ſwehtiſchanas kurſs, tad buhtu wajadſigs, ka no ſche eſoſcheem kahds pulzinſch kaut kahdi organiſetos, ka ſwehtiſchanâs ſaweeniba, kuri waretu kaut kâ ſakarâ ſtahwet, ſawſtarpeji paſkubinatees un ſtiprinatees, lai waretu katrâ weenâ gadijeenâ noſtahtees par pilnigu Bihbeli un arween preekſch muhſu Kunga! Un tikai tâ warês buht runa par 100 proz. preekſch Kriſtus!

Tad pazehla jautajeenu, ka wajadſetu kautkahdu rihzibas komiteju eewehlet, kura lai leetu organiſetu un nokahrtotu, warbuht mahjâ pahrgahjuſchi, draudſês mantotu wehl beedrus un pehz, ja lihdſekli buhtu, waretu kahdu zelojoſchu ewangeliſtu iſſuhtit, kurſch lai pa draudſem, wismaſ ſwehtiſchanâs un pilnigas nodoſchanâs mahzibas peekritejus ſtiprinatu un wehl daudſ zitus uſmodinatu. Tad nahzam luhgſchanâ, lai nodotu wiſu leetu Deewa rokâs! Pehz tam kahds uſreiſ eeminejâs: „Nu, waj tad mehs tagad newaram ſalikt, ſolit, zik no mums klahteſoſcheem ſpehj, grib un war?“ Un ak, tas bij kâ uguns, jo wairaki iſſauzâs: „Ja, ja, uſ weetas ſolit un ſalikt!“ Un nu notika kautkas Filadelfijas kongreſâ notikuſcham lihdſigs — war teikt, pee mums lihdſ ſchim nepeedſihwots! Br. Fetlers eeſahka un ſaka: „Es preekſch ſchis leetas ſolu 50 rub.“ un tuhlit aiſ wina leelâ ſteigâ, zits aiſ zita, tâ kâ rakſtitajs neſpehja atſihmet, 10, 10, 5, 3, 10, kahda Jelgaweete jaunawa 30, atkal 5, 3, 10, 20, 5. Fetlers ſauz, lai no Lauberta kâ „Kriſt. Wehſtn.“ redaktora peerakſta 25, pehdejais tikai paloz ar galwu, ka tâ labi ir, tahlak Fetlers kâ „Goſta“ redaktors 25, tur kahds brahlis Fetlerim padod ſihmiti, lai to padod naudas ſihmetajam, bet winſch uſ preekſchu pagahjis ſauz: br. K. 20 rub. Minetais ſaka, kadehl tad winſch dewis ſihmiti, ja atklahti iſſauz. Fetlers atbild: „Muhſu Kungs ſaija, ko Jums ſaka kluſinam auſi, to ſludinajat uſ jumteem!“ Sapulzeto widû walda ſawada ſajuhſmiba, gariga jautriba un preeks! Azumirklî ſolito ſaſkaita, iſnahkums 667 rbl. Kahds eeſauzâs: „Paldees Deewam, ka naw ſwehra ſkaitls 666, tad nebuhtu labi, bet tagad muhſu leeta ees uſ preekſchu!“ Un pateeſi ſolijumi atkal turpinajas, gan nahza jauni klaht, gan atkal pirmak ſolijuſchee ſawu wehl papildina, waj nu wehl tik daudſ, jeb atkal ar 3, 5, 10 u. t. t. Starp zitu br. Fetlers Peterburgas Kreewu draudſes wahrdâ 50 rbl. pirmitejâ Jelgaweete jaunawa wehl 20 rub., br. Lauberts perſonigi 50 rbl., kahda mahſa 30 rbl., kahda zita peenahk un iſſaka, ka winas ſenak walkatâs ſelta leetas

ſtahw neleetotas, wina tàs ſola, tur atkal kahdas ſem wahrda „nepaſihſtamà“ 5, 3, u. t. t. Atkal ſaſkaita, ir 702 rbl., bet ſolijumi turpinajàs un drihſ ween pusſtundas laikâ bija pahri par 800 rub. Ja, tas bij gan ſudraba un ſelta leetus, kà jau mineju, pee mums lihdſ ſchim neredſets! Nu, un kur tahds preeks, ſajuhſmiba, neween wahrdos un dſeeſmàs, bet ar walejeem makeem, tas rahda, kà ſirdis ir kauſetas un wiſs ſchis paſahkums ir no Deewa un ſapulzetee grib neween ſwehtitees, bet ari kaut ko darit preekſch Deewa un Wina walſtibas iſplatiſchanas un pilnigas nodoſchanàs Jeſum.

Pee ſcha wiſa wadoni aiſrahdija un ſtingri notoneja, ka lai wiſi buhtu ſkaidribâ, ka ſwehtiſchanàs kurſs un wiſs ſchis ſarihkojums naw domats pret muhſu ſa beedribu un winas wadoneem! Tà ari ſchee ſolijumi nekahdi nedrihkſt lihdſſchinejos miſiones makſajumus, kà: draudſês, jauneeſchu beedribâs u. t. t. kaut kà eeſchaurot, waj tur atraut! Wiſam ſchim, nupat domatam paſahkumam ir jabuht kà atſewiſchkam, lihdſſchinejo darbibu netrauzejoſcham — bet gan wehl wairak un daudſ wairak, tà ar ſpehkeem, kà ari naudas lihdſekleem un tikai tà daudſ maſ warès attaiſnot muhſu dewiſi, 100 prozentes preekſch Kriſtus! (Turpmak wehl.)

„Kriſtigs Wehſtneſis“ par welti.

Daudſàm ſirdim Kr. W. ir jau atneſis paleekamas ſwehtibas. Mana wehleſchanàs buhtu dot eeſpehju wehl daudſeem no muhſu tauteeſcheem eepaſihtees ar ſcho ſchurnalu un nahkt tuwak Deewam zaur wina ſaturu. Tapehz gribam iſſuhtit wairak ſimts ekſ. uſ wiſu gadu par welti mahzitajeem, ſkolotajeem, kà ari ſlimnizâs, zeetumôs u. t. t. Es buhſchu loti maneem draugeem, Kr. W. laſitajeem pateizigs, ja tee man nahks palihgâ ſchi darba iſweſchanai. Wiſus, kas juht no ſirds lihdſ ſchim mehrkim, luhdſu laipni peeſuhtit nekawejot ſawus dahwinajumus taiſni uſ manu adreſi: В. Фетлеру, 24 линія № 11 Петербугъ, waj taiſni P Laubertam.

War peeſuhtit waj nu pa „переводъ“, jeb ari paſtmarkâs. Mani Amerikas draugi, kas grib ſcho mehrki pabalſtit, war wislabak atſuhtit zaur Amerikas paſta pahrwedumu. — Saņemtàs dahwanas taps ſem dahwinatoju wahrda — pawahrda pirmeem burteem kwihtetas „Kr W.“ Ar ſaņemto naudu uſdoſchu Kr. W. ekſpedizijai iſſuhtit par welti augſchmineteem mehrkeem. Bet ja kahds uſdos mums adreſes, kur lai „Kr. W“ par welti peeſuhta — karadeeneſtâ atrodoſchamees u. t. t., tad mehs peeſuhtiſim teem.

W Fetlers.

„Meklejeet Rakſtos!“

Bihbeles iſſkaidrojumi un eepaſihſchanàs ar Bihbeles ſemem, tautam un eeraſcham; ewangelijums un wina opologija; ſprediki.

Swabads kà putns.

No mahz. E. Moderſona

3. Moſ. 14, 2.—3. „Schis buhs tas likums par ſpitaligo, wina ſchkihſtiſchanas laikâ: To buhs weſt pee preeſtera, un preeſterim buhs iſeet ahrâ aiſ lehgera, un ja preeſteris redſ, ka ſpitalu waina no ſpitaligà ir ſadſijuſi, tad preeſterim buhs pawehlets, ka preekſch ta, kas jaſchkihſta, buhs nemt diwus dſihwus ſchkihſtus putnus un zeedru koku un ſarkanus dſihparus un ihſapu. Un preeſterim buhs pawehlet, ka tas weens putns top nokauts eekſch kahda mahlu trauka pahr tekoſchu uhdeni To dſihwo putnu winam tad buhs nemt un to zeedru koku un tos ſarkanos dſihparus un to ihſapu un tos lihdſ ar to dſihwo putnu buhs eemehrkt ta otra putna aſinîs, kas ir nokauts pahr tekoſchu uhdeni, un to, kas no ſpitaleem ſchkihſtàs, buhs ſeptinas reiſas apſchlazinat un ſchkihſtit, un to dſihwo putnu palaiſt laukâ.“

Kas tas bij par brihniſchku azumirkli, kad palaiſtais putns, aſinim notaſchkits, no nahwes iſbehdſis, pazelàs gaiſâ. Katrâ ſinâ, no ſpitalibas ſchkihſtita zilweka pateiziba, ſazenſdamàs ar putnu, lidoja augſchâ pee Deewa Nahwes ſpreedums, kas karajàs pahr wina galwu, bij atnemts, tas drihkſteja atgreeſtees pee ſawejeem, no kureenes ilgu laiku bij ſchkirts. Ka dwehſelei tur wajadſeja gawilet un preezatees par dahwinato jauno dſihwibu.

Mihlà ſirds, waj tu wari eedomatees, ka winam, no ſpitalibas ſchkihſtitam, wajadſeja tanî brihdî ſajuſtees? To tu wari gan tad, ja ari tawâ dſihwê ir nahzis tahds brihdis, kur wareja gawilet par tew notikuſcho ſchehlaſtibu, jo tawa dwehſele bij iſglahbta no muhſchigas ſamaitaſchanas. Ja tu nebuhtu wehl tàko peedſihwojis, tad es no ſirds wehletos, kaut tu to pat ſchodeen peedſihwotu, un kaut ſchis apzerejums tew uſ to waretu palihdſet. Te ir runa par diweem putneem. Tee grib rahdit abas puſes tai preekſch mums notikuſchai peſtiſchanai. Weens putns, kas tika nokauts, norahda uſ Jeſus upura nahwi, otrais, palaiſtais putns, mums grib ſazit par jauno dſihwibu, kuru Jeſus preekſch mums ir nopelnijis. Muhſu atpeſtiſchana ir tik leela un ſkaiſta, ka Swehtais Gars winu newar deeſgan apgaiſmot ar weenu putnu ween. Tà ari leelâ ſalihdſinaſchanas deenâ tika ta Kunga preekſchâ weſti diwi ahſchi, weenu upureja un uſ otra uſlika grehkus un palaida to tukſneſî. — Nahwi un augſchamzelſchanos mums grib mahzit ſchee abi putni. Jeſus ir muhſu grehku deht nodots, bet muhſu taiſnoſchanas deht uſmodinats, ta ir ſchis wezàs deribas preekſchſihmes peepildiſchana.

Bet ko noſihme „zeedru koks, ſarkani dſihpari un ihſaps?“ Waj tam naw nekahda noſihme? Daſchi gan domà, ka ſchim leetam naw nekahda noſihme. Bet ja tee buhtu beſ noſihmes, tad Deews to nebuhtu pawehlejis, par to waram buht droſchi Tad ari to paſchu nelaſitu ari zitâ weetâ pawehletu. 4. Moſ. 19. nod., kur ir runa par neſchkihſto ſchkihſtiſchanu, kas notika zaur ſarkanàs gows pelneem, ar uhdeni ſajaukteem, tur ari 6. pantâ minets, ka preeſterim buhs nemt zeedra koku un ihſapu un ſarkanumu un to uſmeſt uſ degoſchàs gows. No ta waram nopraſt, ka ſchim leetam ir ſawa noſihme. Zeedra ir augſtakais un ſkaiſtakais augs dabâ. Ja gribeja weenam wehlet to labako, tad wehleja, lai tas ſako

kà palma un aug kà zeedru koks us Libanus Dahw. 92, 13 Tà tad zeedra ir staltakais no wiseem kokeem. Zeeti eesaknojusès, ta stalti un taisni steepj sawu galwu pret Debesim. Wehtras pahr to brahschas, bet wina stahw it kà tàs nizinadama.

Bet „ihsaps?' Tà kà zeedra ir staltakais augs augu-walstî, tà atkal ihsaps ir neezigakais, suhnai lihdsigs augs. Un abi schee teek saseeti ar sarkanu dsihparu. Sarkanais dsihpars saseen lepno zeedru un neezigo ihsapu, un tad abus eemehrz asinîs. Ko tas lai nosihmè? — Zeedra nosihme wisu, kas eeksch mums atrodas augsts un daiksch un skaists — muhsu labos tikumus un wisas muhsu labàs ihpaschibas; kamehr ihsaps ir tehlojums no muhsu nepilnibam un kluhdam. Abam, tà muhsu labàm ihpaschibam, kà ari muhsu kluhdam, wajadsigs nahkt sem asinim. Teem wajag pehz Mos. 4. gr. 19. nod. tikt us degoschas gows usmesteem un sadedsinateem, schinî gadijeenà eemerkteem nokautà putna asinîs. — Muhsu labee darbi, ka ari muhsu nepilnibas, wiss ir neschkihsts taisnà Deewa preekschà. To tee abi sewî satur, tee teek saseeti ar sarkanu dsihparu, saweenotu, abi asinssarkani Deewa preekschà.

Ka muhsu nepilnibam un kluhdam jateek schkihstitàm, tas naw gruhti saprast, bes waj ari muhsu labeem tikumeem un labàm ihpaschibam jateek schkihstiteem? To wehl daudsi nesin Ja, ari muhsu labeem darbeem jateek padoteem sem asinim, ari teem jateek nodoteem nahwê. Jo wiss, ko par „sawu" waram saukt, wiss kas no mums pascheem, tas ir negantiba Deewa preekschà. Paschu „es" ar wisu, ko tas war kà sawu ihpaschumu usrahdit, weenalga, waj par to war lepotees, waj par to jakaunas, tam jateek nahwê nodotam.

Waj to esi sapratis? Waj esi sawu „es," netikai sawu slikto un samaitato, bet ari sawu labo, taisno un tikumigo „es," nahwei nodewis? Waj ari no saweem personigeem peedsihwojumeem esi mahzijees saprast to, ko apustulis Pahwils saka par sewi: „Es sinu, ka eeksch manis, tas ir manà meesà, nekas labs nemiht" Rom. 7, 18. Waj pateesi to esi sapratis, ka Tewî nekas labs nemiht! Waj esi peedsihwojis sawu galigo bankrotu, un sawu pilnigo ne-eespehju darit kautko, zaur ko waretu Deewam buht patihkams. Redsi, tik tahlu tew janahk. Tawam pascha „es" ir jamirst, tad dsihwais putns warès swabadi pazeltees gaisà. Kad upuri nokawa, tad dsihwajam putnam wajadseja tikt eemehrktam asinîs un lihds ar winu zeedru kokam un ihsapam saseeteem ar sarkaneem dsihpareem, un tad dsihwais putns wareja tik walam un wareja swabadi skreet.

Kamdehl daudsi Deewa behrni newar buht garigà dsihwê laimigi un brihwi kà putns gaisà, un newar kà ehrgli pazeltees un lidot preti muhschigai taisnibas saulei Jesum? Tamdehl ka winu „es" wehl naw nodots Jesus nahwê, tee wehl naw atpestiti no sewis pascha. Jo tikai tad eesahkas dsihwe swabadam kà putnam, kad noteek praktiska sewis pascha krustà sischana. Bet kas pateesi praktiski us to ir eegahjis, tas peedsihwo, kas tas ir, ar Jesus asinim buht aptraipitam un tad pazeltees swabadi gaisà — schehlastibas saules gaismà, un Deewa klahtnibas gaisà. — Ak, dahrgà sirds, nepaleez tikai pee pestischanas weenas puses. Naw tikai mirschana grehkam, bet ir dsihwoschana Deewam zaur Jesu Kristu. Zaur Jesus asinim masgati, drihkstam pazeltees swabadi kà putns un slawet Deewu par brihnischko pestischanu, kuru Winsch mums ir dahwinajis.

Ak, kaut wisi Deewa behrni zenstos pehz schis pilnigàs swabadibas — swabads kà putns. Kaut apklustu gaudu un sehru skanas un to weetà atskanetu pestischanas gawiles! — Bet neaismirstat, ka zelsch us dsihwibu eet zaur nahwi. Eeksch Deewa tikai tas war dsihwot, kas sew pascham miris.

Tulk Fr. Kruhminsch, Wainodè.

Nopuhta.

Tik sen jau Tawu wahrdu,
Kungs Jesu, pasihstu;
To turu loti gahrdu,
Tam preezigs paklausu.
Un tomehr skumjam juhtu,
Ka tahds wehl neesmu —
Tahds, kahdam jabuht buhtu,
Ja tew ween peederu . . .
Nahz, Swehtais Gars un dari
Reis man tik pilnigu,
Ka manî mahjot wari
Ar sawu godibu!

Frizis K.

Kristus Wezas Deribas sw. rakstos.*)

Zeturtà Mosus Grahmata.

Tulk. E. K.

Zeturtà Mosus Grahmatà ir atstahstita Israela behrnu masduhschiba eet un eenemt Apsolito Semi. Deewa noluhks bij winus no Egiptes iswedot, tos eewest Apsolità Semê. „Tadehl es esmu nolaidees, tos ispestit no Egipteeschu rokas un tos iswest no schàs semes us labu un plaschu semi, kur peens un medus tek . . ." 2. Mos. 3. 8 Sawà glesnà ruhpibà par teem, Winsch neweda tos pa ihsako zelu, „pa zelu zaur Wihlistu semi;" jo Deews sazija: „Lai teem laudim nepaleek schehl, kad tee reds karu, un lai tee atkal negreeschas atpakal us Egiptes semi." 2. Mos. 13, 17. Wesdams tos zaur Sinai tuksnesi, kur teem bij jasanem bausliba, Winsch weda tos us Kades Barneju. Nu bija Deewa nospreestais laiks preeksch Israela behrneem eet un eenemt apsolito semi. Bet Zeturtà Mosus Grahmatà 13. 14. nod. ir atstahstita Israela behrnu masduhschiba, ka tee zaur netizibu us Deewa spehku un nepaklausibu Wina bauschleem nespehja

*) No kahdas labas grahmatas, kurai augschejais usraksts, gribam nodrukat weenu raksteenu un pehz ta grahmatas ewadu, kam leela nosihme Bihbeles aisstahweschanas sinà

ee-eet Apsolitâ Semê. Tad sahkâs garee klejoschanas gadi pa tukfnesi, kas nebii daļa no Deewa plahna, bet gan kâ Israeļa behrnu nepaklausibas sekas. Kahda bilde ta ir no daudsu Deewa behrnu dsihwes schinîs laikos. Atswabinati no Sahtana wehrdsibas, tee tatschu neeemanto Kristus ewangelijuma swehtibas pilnibu. Waj gan mehs wisi nesinam, waj nu pagatnê waj tagatnê kautko par tuksneschа dsihwi, par tàm nepilnibam un truhkumeem? Tatschu — ari winu tuksnescha klejoschanâ tas Kungs sawus ļaudis neatstahja: Winsch bij teem lihdsjeetigs, dewa teem baudit Sawu apgahdaschanu, sargaschanu un wadischanu deenu pehz deenas.

Zeļoschana un karoschana. Zeturtâ Mosus Grahmata ir grahmata par zeļoschanu un karoschanu. Pirmâs nodaļâs mehs redsam Deewa pilnigu nokahrtoschanu winu zeļojumam. Kad mehs nahkam pee Zeturtâs Mosus Grahmatas, mehs te atkal eeraugam wisur Kristu. Gandrihs katra lapas puse muhs pahrsteids ar jauneem jaukumeem, ja ween mums ir spehja tos nowehrot. Mehs redsam Israeļa behrnu nometni nokahrtotu wisapkahrt Deewa dsihwoklim — bilde no Kristus, kursch ir Sawu ļauschu widû.

Debess (mahkonis). Mehs redsam padebess un uguns-stabu atrodamees uf Deewa dsihwokļa pahri Wisswehtakai weetai. Winsch wareja buht kâ leela gardine, kas pahrklahj wisu nometni deenâ kâ aissarga mahkonis no saules un naktî kâ ugunsstabs, apgaismodams wisu nometni. Schis padebess reguleja wisu nometnes kustibu. Wina pazelschanâs no Deewa dsihwokļa bij sihme, ka buhs ar sudraba trumetem ļaudim sinot tahlak eeschanu. Kad padebess apstahjâs, apstahjâs ari Israeļa behrni; kad padebess pazehlâs, tad zehlâs un gahja ari wini, waj tas bij deena, waj nakts, waj wajadseja patikt uf weetas pahris deenu, mehnesi, waj gadu. Padebess ir bilde par muhsu Kunga nemitigu wadischanu. „Kas man eet pakaļ," saka Jesus, „tas nestaigâs tumsâ, bet tam buhs tas dsihwibas gaischums." Mums pastahwigi „jauskatâs uf Jesu," ka mehs nenosaudam Wina wadischanu.

Sudraba trumetes. Zeeschâ sakarâ bij Ugunsstabs ar Sudraba trumetu skanu. Winas tika leetotas nometnê kâ zeļoschanas signals, waj kâ sasaukschana uf sapulzem, waj nu uf karu, waj preeka deenam, waj uf swehtkeem. Sudraba trumetu skana bij dsirdama pat wistahlakâs nometnes nomalês, un kad Israeļa behrni tâs dsirdeja, wineem bij japaklausa. — Mums japaklausa sawa Kunga balsij, kura wahrdi ir kâ schkihstits sudrabs. „Manas awis dsird Manu balsi, klausa un Es tâs pasihstu. Un tâs Manim eet pakaļ." Karogs, sem ka wisas ziltis tika pulzinatas, Deribas Schkirsts, kas gahja papreekschu, Lewja zilts eestahdischana pirmdsimtâ weetâ isdarit kalposchanas pee Swehtâs Weetas, winu swehtischanâs, daschada trauku apklahschana pa eeschanas laiku, Nasareeschu likumi — wiss tas dod jaunas mahzibas „teem, kam ausis dsirdet." Zeturtâ Mosus Grahmata sahkas ar ļauschu sapulzeschanos Mosus un Arona preekschâ, lai peerakstitos zilts-rakstos pehz sawâm ziltim. „Un sapulzeja wisu draudsi pirmâ deenâ, otrâ mehnesî, un tee peerakstijâs zilts-rakstos pehz sawâm ziltim, pehz saweem tehwu nameem, pehz wahrdu skaita, no diwdesmit gadeem un pahri, pehz sawam galwam." 4. Mos. 1, 18. „Bet swehtijeet Deewu to Kungu sawâs sirdîs. Un esat arween gatawi ar lehnibu un bijaschanu atbildet ikkatram, kas atbildeschanu prasa par to zeribu, kas ir eeksch jums." 1. Pet. 3, 15. Lai mehs apstahjamees un paschi sew prasam, waj jel maf mehs sinam un saprotam to leelo parmainu, ko Kristus mums mahza: „Jums buhs peedsimt no augscheenes."

Deewa likumi par nodokleem. Septitâ nodaļâ mums ir nosaukti wirsneeku upuri. Katrs no wineem nesa weenlihdsigi, bet upuri naw wis salikti un saskaititi kopâ weenâ masâ un sumâ, bet katra wirsneeka upuris par jaunu nosaukts un atkahrtots. Deewam patihk godat sawu behrnu dahwanas. Zik ruhpigi Jesus eewehroja nabaga atraiknes dawanu, kas eemeta schkirstâ wisu, kas tai bij un Winsch sazija, ka Wina kahju swaidischana no Marijas Betanijâ taps teikta wisur, kur ween ewangelijums tiks sludinats.

Pateesi, Golgatas gaismâ muhsu dahwanam tahļu buhtu japahrspehj Israeļu dahwanas, kuri wehl bij apaksch bauslibas — bet zik daudf mums wehl truhkst.

Daudsi saka: Juhdi dewa ween upurus (kâ desmito). Es dodu daudf wairak, es dodu desmito no sawa eenahkuma." Bef tam upuri bij tikai masa daļa, ko Israeļeeschi dewa. Tâs zitas nodewas sazehla winu isdoschanas lihdf zeturtai un pat lihdf treschai daļai no winu eenahkuma, un tikai tad, kad schis bij nodots, sahkâs winu brihwa prahta nodokli! Ja mehs kristigee dotu tahdâ pat mehrâ, tad netruhktu ne Ahrsemes Misionês ne zitâs nosarês, ko tas Kungs mums uftizejis.

Arons. Zeturtâ Mosus Grahmata mums sneedf jaunas mahzibas par Aronu. Kad tas Kungs suhtija mozibu starp ļaudim winu grehku dehļ, mehs redsam Aronu - Augsto Preesteri, ko tee nesen ar akmeneem gribeja nometat — ar kwehpejamo trauku un uguni no altara steigschus dodamees draudses widû un stahjamees starp dsihweem un miruscheem, lai tos salihdsinatu ta Kunga preekschâ. 4. Mos. 16, 46—50. Kahda bilde no Weena, kas leelaks ne kâ Arons — Weens, kuru tee apsmehja un pee krusta peesita — kas pilnigu salihdsinaschanu darijis par ļauschu grehkeem, dsihwo muhschigi, lai muhs aisstahwetu.

Tuhlin pehz schî notikuma, t. i., Arona salihdsinaschanas, katras zilts preekschstahweem Deews pawehleja atnest sawus sislus un nolikt tos Saeeschanas Teltî leezibas preekschâ, un tâ wihra sislis, ko Deews iswehlês, saļos. Sisli tur palika wisu zauru nakti un no rihta

Arona fislis weens pats saloja un seedi bij isplaukuschi un nesuschi mandeles.

Wirsneeku fisli bij kà simbols par dabigo spehku — Arona par garigo spehku. Dabigs spehks war reformet, ziwiliset, bet Jesus spehks ween war pahrwehrst zilweka firdi un dot tai jaunu dsihwibu (17. nod.).

Preestereem un Lewiteem nebij eemantojama teesa semê, jo tas Kungs bij winu daļa (18). Tomehr teem nebij nekà masak. No wislabakàs eļļas, wislabakà wilna un wislabakàs labibas bij winu daļa — „tàs swaidischanas dehļ." Ja mehs esam tà Kunga preesteri, tad ari Winsch pats ir muhsu daļa un eemantojama teesa, un mums ir wifs eeksch Wina un waram fazit: „Teescham man ir nahkuse skaista manta" (Daw. 16). Laiks nahza, kad Aronam bij mirt (20 n.). Mosum bij pawehlets winu uswest us Or kalnu un tur nogehrbt winam preestera drehbes un usgehrbt tàs Eleasaram, wina dehlam, un Arons tur nomira taî kalna galâ. Te nu Arons kà tihps top nepilnigs Ebreju Grahm. rakstits: 7, 15—16. „Zits preesters zehlàs, kas tahds tapis ne pehz meesiga likuma bauslibas, bet pehz neisnihzigas dsihwibas spehka." Tapehz ka Mosus un Arons nepaklausija Deewam, bet fita, nerunajuschi us to klinti — lai uhdeni dabutu, wineem Deews newehleja eeeet Apsolitâ Semê. Pirmâ gadijumâ, 2. Mos. Grahmatâ, ta klints bij kà tihps no muhsu fistà Pestitaja. Bet tikai weenreis Winsch tika fists muhsu dehļ.

Otrâ gadijumâ wineem bij pawehlets r u n a t us to klinti. Ebreju wahrds preeksch „klints" pirmâ gadijumâ 2. Mos. 17, 6 nosihmè semu atrodoschos, dsiļu klinti. Zeturtâ Mos. Grahmatâ 20, 8 p. winsch nosihmè paaugstinatu klinti.

(Turpmak wehl).

Swaru kauss.

Garigee un sadsihwes jautajumi, apskatiti no kristiga redses stahwokļa.

Nodaļas redaktors: P. L a u b e r t s.

Rakstus preeksch schis nodaļas — jautajumus un raksteenus — luhdsam eesuhtit P. Laubertam

1635 zilweki nesen gahjuschi bojâ, twaikonim „Titanic" nogrimstot okeanâ, Atlantikâ Kapehz? Tapehz ka bijis par mas glahbschanàs laiwu. Bet us kuga gandrihs bijis wifs, ko tik d s i h w ê zilweki wehlas — dejas sahle, peldu eetaise, swejas dihkis, wingroschanàs telpas, diwritenu skreetuwe, wesels tirdsneezibas nams un bes tam bagatigi un labi usturas lihdsekti — tikai, tikai par d s i h w i b a s droschibu bijis mas gahdats — par mas, daudf par mas glahbschanàs laiwu. Wisi sadusmojuschees par to un ne bes pamatota eemesla. — Bet, bet. . . Waj ari daudsi no mums naw gahdajuschi par dsihwes ehrtibu deesgan un pilnam nodroschinajuschi sawu dsihwi scheit, bet kà ir ar dsihwi winpus kapa? „Kad es no semes schkirschos" — ko tad? Waj tad buhs wajadsigâ „glahbschanàs laiwa," kurâ pahrzeltees pahr Nahwesjardani? Waj tad muhsu roka dusès Jesus rokâ, kas zaururbta grehzineeka dehļ?

* * *

Par f w e h t i s c h a n à s f a p u l z e m J e l g a w â u n R i g â mums un daudseem ziteem ais preeka un pateizibas pret Deewu ir bijis un tagad ir jaissauzas lihds ar Bihbeles dseesmineeku, kas 126. Dahw. Ds teiz: „Kad tas Kungs atkal atweda Zianas zeetumneekus, tad mehs bijam it kà kas sapnus reds. Tad muhsu mute bij pilna smeeschanàs un muhsu mehle pilna gawileschanas" Bet ne wisi tà domaja un tagad domà. Mums stahsta un raksta un ari paschi dsirdam un redsam un pat lasam, ka netruhkst kauschu pat tahdàs aprindàs, no kuràm to nesagaidijam, kas usstahjas p r e t minetàm sapulzem un pat ar kristiga zilweka apsinai schaubigeem lihdsekleem. Laudis teek baiditi, tà sakot, ar spokeem, paschu neprahtigàs istureschanàs sekas teek liktas us swehtischanàs sapultschu rehkina un nopeetnas leetas un Deewa spehks isskaidrots par sajuhsmu. Neturam par wajadsigu aisstahwet swehtischanàs sapulzes — winas aisstahw paschas sewi — bet turam par sawu peenahkumu beedinat no apgrehkoschanàs pret Deewa Garu, brahlus un mahsas — un luhgt tos nopeetni pahrdomat weenu leetu. Tà ir: Muhsu drandses neween jau ilgi ir jutuschas garigu gurdenumu un ar ruhpem raudsijuschàs us sausajeem laukeem, bet ir ari p a s t a h w i g i l u h g u s c h a s pehz pamoschanàs un swehtischanàs. Deews sahk paschulaik paklausit muhsu kopigàs luhgschanas. Nebuhsim tatschu kà Juhdi, kas luhdsa pehz Mesija, un kad Deews dewa Mesiju, tad to peesita pee krusta. Nebuhsim tatschu kà mahzekli, kas luhdsa pehz ap. Pehtera atswabinaschanas no zeetuma un kad Deews Pehteri atswabiuaja, tad netizeja, ka tas atswabinats un nelaida to pa wahrteem eekschâ. Ap. D. 12, 1—17. Neprahtigà usstahschanàs pret swehtischanàs sapulzem un ta Kunga swaidito eerozi mums gaischi isskaidro, kapehz Deews tik ilgi wilzinajees, nedodams swehtibasleetu. Mehs jau w e h l t a g a d to nemahkam sanemt! Lai Deews nedod, ka atkal aiswehrtos, muhsu nezeenibas dehļ, waļejee Debesu logi! Muhsu tauta eet postâ sem grehka, bet ta nupat mostas. Dsihwibu otram spehj dot tikai tas, kas pats dsihws! Un ja kahds domà, ka winsch spehtu labaki darit — nu, tad lai winsch dara! Kas otra darbu sauz par sliktu, no ta prasa neween darbu, bet gan labaku darbu ne kà nopaļatais.

* * *

„Deewu luhds, Deewu luhds, Deewa luhgschanaj leels spehks! Tà dseed dseesmineeks. Waj mehs dabujam scho spehku? Leekas, mas. Kapehz? Mas luhdsam un beeschi ween muhsu luhgschana nesneedsas augstak ne kà lihds istabas greesteem, tapehz ka ta naw luhgschana, bet sinama paraduma isdarischana. Swehtischanàs sapulzes Jelgawâ un Rigâ preeksch dascha laba apgaismoja ari scho tik ļoti swarigo leetu. Nepeeteek kad